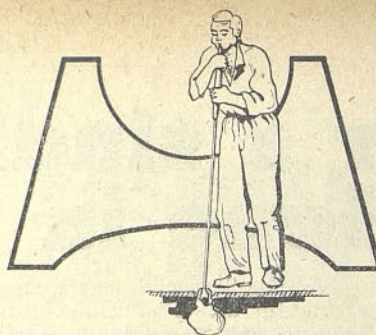

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto I.

HRASTNIK, 1. VII. 1965

Št. 5

Urejuje uredniški odbor: Cveblar Stanko, Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.

Odgovorni urednik: Gerhard Jože
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasila kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišei CP »Celjski tisk« Celje.

3. julij — praznik Hrastničanov

12. leto letos delovni ljudje hrastniške komune praznujejo svoj praznik. Letošnje praznovanje bo še toliko bolj pomembno, saj ga praznujemo v letu, ko vsi naši narodi slovesno proslavljajo 20-letnico osvoboditve.

20 let prehojene poti je za nami. 20 let naporov in delovnih zmag naših kolektivov nam je solidna osnova in garant za hitrejšo izgradnjo socializma, za izgradnjo delavskega in družbenega samoupravljanja. Takšni napor pa so še toliko bolj vidni v Steklarni, saj so rezultat tega, kar danes imamo. Brez prizadevanja delovnega kolektiva bi danes ne stala moderna tovarna, ki zavzema v jugoslovanskem gospodarstvu pomembno mesto in nakazuje hrastniški dolini svetle perspektive. Zaradi takih prizadevanj in vlaganj pa se je bilo treba marsičemu odreči. Vse to bomo morali v naslednjih letih nadoknaditi in zagotoviti delovnemu človeku tisto, kar mu pripada.

Občinski praznik, ki ga bomo praznovali letos občani Hrastnika, karakterizirajo nekateri pomembni dogodki in rezultat, ki so bili doseženi v naši dolini v 20 letih po osvoboditvi. V 20 letih po osvoboditvi je gospodarska moč naše komune narasla za 10-krat, saj je družbeni brutoprodukt porasel od 1,500.000 leta 1945 na 15,500.000 v letu 1965. Se večji pa je promet narodnega dohodka na prebivalca, saj se je povečal v tem obdobju kar za 11 krat. V letu 1945 je znašal narodni dohodek na zaposlenega 260.000 din,

v tem letu pa bo predvidoma dosežen že v višini 1,900.000 din, kar pomeni 9,2 kratno povečanje. Za razvoj materialne osnove komune so bila v tem obdobju vložena znatna sredstva, bistveno se je povečalo število zaposlenih, predvsem žena, zrastle so nova podjetja itd.

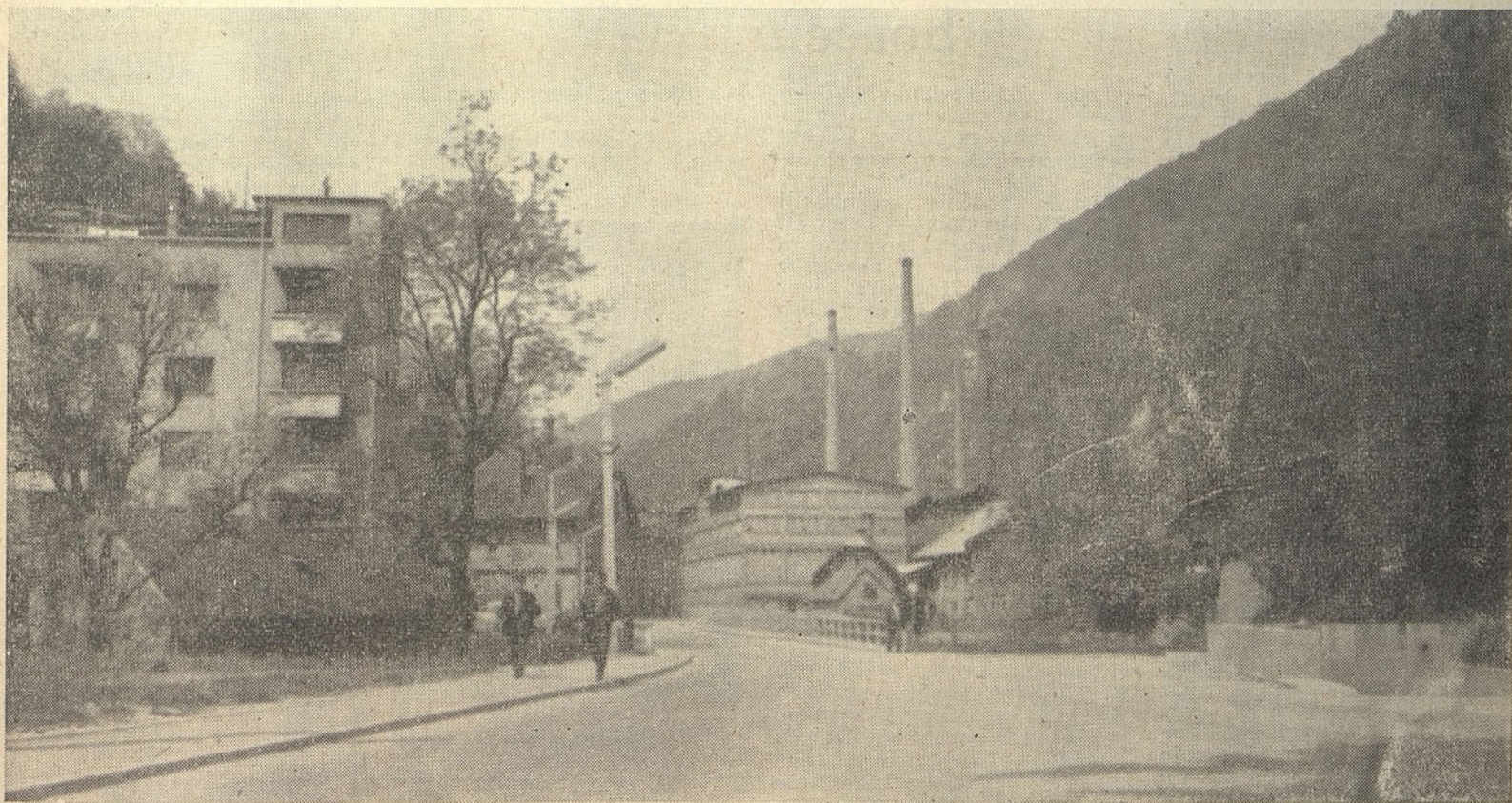
Takega porasta in korenite spremembe ni dolina dosegla nikoli v zgodovini, kajti prav razvoj samoupravljanja sprošča ustvarjalne sile za hitrejši materialni in družbeni razvoj komune. Nastajajo in morajo še nastajati novi objekti družbenega standarda, ki počasi, a vztrajno, bistveno spreminjajo lice nekdanje doline.

V teh doseženih rezultatih je z znatnim deležem vključen kolektiv Steklarne, česar se občani Hrastnika prav dobro zavedajo.

Mislim, da nas doseženi rezultati v tem obdobju ne smejo uspavati, kajti pred nami so nove naloge, novi cilji, da s še večjo aktivnostjo in odgovornostjo poskrbimo za razvoj družbenih odnosov in družbenega ter osebnega standarda naših občanov. Lahko smo prepričani, da bodo napore v tej smeri vlagali vsi kolektivi naše komune.

Celotnemu kolektivu čestitam k občinskemu prazniku in 20-letnici osvoboditve ter želim mnogo uspehov pri steklarskih igrah, ki se bodo v tem času vršile.

Predsednik Skupščine občine Hrastnik
Milan Babič

Celotnemu kolektivu in vsem Hrastničanom čestitamo
k občinskemu prazniku — prazniku rudarjev in borcev

Centralni delavski svet
steklarne

Razgovor s sindikalno delegacijo iz Gane in Sierra Leone

Ob priliki obiska sindikalne delegacije iz Ghane in Sierra Leone sem izkoristil priliko, da sem za naš kolektivni časopis poslal predstavnike sindikatov dveh afriških držav, da nam posredujejo svoje vtise o obisku v našem podjetju. Člane kolektiva gotovo zanimajo izjave predvsem zaradi tega, ker je to prva sindikalna delegacija afriških držav v našem kolektivu.

Na moje vprašanje o svojih vtisih v našem podjetju je prvo izjavo dal g. ATTA ASVAKO, sekretar sindikatov iz Ghane; med ostalim je izjavil:

Ob obisku v vašem podjetju sem spoznal celotni proces proizvodnje — zelo sem navdušen nad delovnim elanom vaših delavcev v kolektivu, predvsem pa me nadvdušujejo vaši dobri medsebojni odnosi.

Presenečen sem nad delom, zelo mi ugaja vaš brigadni sistem dela. Ta način dela gotovo vpliva tudi na vaše uspehe v proizvodnji. Po svojem ogledu tovarne nisem bil presenečen nad izjavo vašega direktorja podjetja, ko mi je govoril o kakovosti vaših izdelkov, vaši delavci steklarji, brusilci niso zainteresirani samo na kvantiteti, temveč tudi na kakovosti vaših izdelkov.

Zelo me impresionirajo vaši medsebojni odnosi tako med vodstvom podjetja in političnimi organizacijami in organi upravljanja, kar sem imel možnost videti ob razgovoru z vašimi predstavniki podjetja.

Zelim od vsega srca, da delavci, ki s tako voljo delajo v podjetju, imajo še večje uspehe. Ko obiščem vaše podjetje drugič, bom sigurno videl še večji napredek v podjetju, katerega sem si danes ogledal.

Na koncu vam želim v imenu sindikata, kateremu pripadam, mnogo uspehov pri delu in se zahvaljujem na pristrnem in prijateljskem sprejemu. Zelim, da ostanejo naše zveze vedno prijateljske.

g. Jack TRONSDIE SANDI, generalni sekretar sindikatov transportnih in ribiških delavcev iz Sierra Leone, je dejal naslednjo izjavo:

To je prva steklarna, katero sem videl v Evropi. Presenečen sem nad organizacijo dela, predvsem pa me presenečajo vaši medsebojni dobri odnosi med delavci in vodstvom podjetja.

Vidim, da izhajajo vaši odnosi predvsem iz tega razloga, ker so delavci upravljalci v podjetju. Kot sindikalni delavec sem presenečen nad dobrimi pogoji dela v vašem podjetju.

Zelo je zanimivo za mene, da vi kot kolektiv socialistične države dosti izvažate v Anglijo in Ameriko, to najboljše pričr o vaši visoki kakovosti proizvodov.

Gledal sem vaš razvoj tovarne — staro in novo. Vidimo, da ste zelo zainteresirani za večjo produktivnost, kar vam bo sigurno izboljšalo pogoje predvsem zaradi dohodkov in plač.

Zelim, da bi se prenesel duh razumevanja, ki vlada v vašem kolektivu, tudi v ostale države, predvsem afriške.

Kakovost, katero dosegate, vam zagotavlja, da ste na čelu svetovne proizvodnje steklenih izdelkov.

Do sedaj se še ni dovolj govorilo o gradnji steklarn v državi Sierra Leone. Izgleda pa, da bo to skorajšnja nujnost. Jaz bom pobudnik in posrednik pri vladi, da stopi v stik z vami, vi pa bi dali tehnično pomoč pri izgradnji tovarne. V kolikor se to realizira, upam, da se bomo večkrat vi-

deli, vedno bom tolmač vaših uspehov, kar mi bo v posebno veselje.

Na koncu težko najdem besede, da se zahvalim za vaš sprejem in razgovore, katere ste nam omogočili v vašem podjetju. Vesel sem, da imate takšne dobre medsebojne odnose, to je pač zmaga, katero ste dosegli s tem, da ste prevzeli kolektiv v svoje upravljanje po delavskem svetu. Zahvaljujem se tudi tovarišem

iz vodstva podjetja, kakor tudi predstavnikom RSZS s tov. Vidom na čelu, ki so nam omogočili ta ogled.

Naši medsebojni dobri odnosi naj se tudi v bodoče vršijo v tej smeri medsebojnega razumevanja in skupnega dela.

Zelim tovarni in celotnemu kolektivu tudi v bodoče najboljše uspehe.

Vodil razgovor tov. Racki Viktor

Podelitev priznanj članom ZB Kemične in Steklarne

Kolektiv je dal priznanje borcem NOV

Letos, ko slavimo 20-letnico osvoboditve, sta v počastitev tega pomembnega jubileja kolektiva oziroma CDS Steklarne Hrastnik in Tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik podelila organizaciji ZB NOV Hrastnik — teren II. primerna finančna sredstva za obdaritev borcev in aktivistov spodnjega dela Hrastnika, kakor tudi za zaposlene borce v obeh podjetjih, ki stanujejo na drugem terenu.

Organizacija ZB je izvolila pripravljalni odbor z nalogo, pripraviti praktična darila in izvesti vso organizacijsko obdaritev.

Pri določitvi upravičencev, ki jih je bilo 150, se je odbor poslužil kriterija, da je upošteval tiste udeležence NOV, aktiviste in internirance, katerih delovanje je razvidno iz posebne odločbe ali vojaške knjige.

Pri tem je bil upoštevan tudi teren Krnice in Šavna peč. Upravičenci so se zbrali v nedeljo, dne 9. 5. 1965 v gradu (upravnem posloppju Steklarne), kjer so jih pozdravili predstavniki organov upravljanja obeh podjetij. Sindikalna podružnica Steklarne Hrastnik pa je finansirala pogostitev. Udeleženci tega slavlja so bili veselo razpoloženi in presenečeni tako nad darilom kot pogostitvijo. Prijetno so se razveselili in veselo je zadonela borbeno partizanska pesem.

Udeleženci NOV in aktivisti ter interniranci se obema kolektivoma in sindikatoma iskreno za-

hvaljujejo za pozornost in priznanje.

Njuna odločitev je posnemanja vredna.

B. J.

Med pogostitvijo borcev NOB

OBVESTILO

Obveščamo člane kolektiva, ki gredo na preventivno, da je upravni odbor sprejel sklep, da se odobri vsakemu, ki gre na preventivno zdravljenje 6 dni izrednega plačanega dopusta, ostanek dopusta mora dati pa vsak sam.

VAJA CIVILNE ZAŠČITE

Po daljšem presledku desetih let je zopet deloma zaživelo delo CZ.

Opravljeni so bili tečaji za vse službe, ki so bili več ali manj obiskani. Da bi se pridobljeno znanje in usposobljenost služb praktično prikazala, je bila dne 31. 5. 1965 izvedena praktična vaja.

Po objavi alarma (s tovarniško sireno) so se zbrale na določenem mestu vse ekipe CZ kakor tudi člani štaba oziroma odbora. Vaja se je vršila na zgornjem delu tovarne, kjer so sodelovale naslednje ekipe: služba obveščanja, služba zavarovanja RBH, sanitetna, inženirsko tehnična, požarno varstvena.

Pri vaji je sodelovalo ca. 75 oseb.

Vse službe so svoje delo opravile kljub izredno slabemu deževnemu vremenu, saj je deževalo nepretrgoma.

Po končani vaji so bile vsem članom posameznih služb razdeljene legitimacije CZ. Najbolj discipliniranim in prizadevnim udeležencem tečajev pa knjige kot priznanje.

Ugotovljene pomanjkljivosti nam narekujejo, da je treba ljudem nenehno vzgajati, kajti vidi se da smo v zadnjih desetih letih zanemarili izpopolnjevanje na tem področju.

Elementarne nesreče, ki se vsako leto stopnjujejo, nas silijo k temu, da se bomo morali v bodoče nenehno usposablјati, da bomo sposobni preprečiti škodo, ki nas lahko nepričakovano doleti.

B. J.

Dapisujte

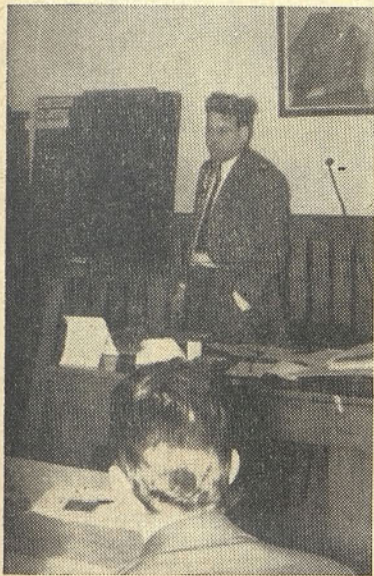
naš list

PRVO REDNO ZASEDANJE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA

Dne 11. VI. 1965 se je konstituiral Centralni delavski svet.

Navzočnost starih članov, ki so bili v letu 1964 izvoljeni za mandatno dobo 2 let, in novoizvoljenih članov CDS je bila zadovoljiva. Zasedanje je otvoril stari predsednik CDS in predlagal, da zasedanju predseduje do izvolitve novega predsednika najstarejši član CDS.

Najstarejši član v CDS je tov. Oto Zlindra, ki se je zahvalil za zaupanje in nadaljeval z dnevnim redom.

SEMINAR CDS-a

Podano je bilo poročilo o stanju podjetja na dan 31. maja 1965. Dne 31. 5. 1965 je bilo zaposlenih 1.610 oseb, na dan 9. 6. pa 1.608 oseb.

Proizvodni plan je znašal 849.832 kg, vskladiščeno je bilo 862.353 kg, plan je bil presežen za 1,47 %, za celo dobo januar-maj pa je bila planirana proizvodnja v višini 4.371.753 kg, vskladiščeno je bilo 4.713.121 kg, plan presežen za 7,8 %.

Planirana prodaja za maj je znašala pravtako 849.832 kg, dejansko smo proizvedli 835.728 kg ali 98,34 % od plana.

Plan izvoza za maj je znašal 95.000 dolarjev, dejansko smo izvozili za 117.36 \$ dolarjev, plan smo presegli za 17,6 %.

Skupna realizacija v maju 1965 je znašala 355.834.400 din.

Stanje žiro računa na dan 9. 6. 1965 znaša 142.831.185 din.

Stanje obratnih sredstev je naslednje: sklad lastnih obratnih sredstev 114.642.916 din, krediti za trajne potrebe 133.028.001 din, krediti za občasne potrebe pa 96.000.000 din. Skupaj 343.670.917 din.

Stanje dolžnikov na dan 31. maja 1965 ca. 557.372.000 din.

Stanje zalog na dan 30. 4. 1965: materiala, surovin, goriv, embalaže za 303.223.843 din, gotovih izdelkov za 186.051.571 din, nedovršene proizvodnje za 77.609.999 din.

Poročilo je Centralni delavski svet potrdil. Za primopredajo poslova med novim in staram upravnim odborom pa mora računovodski sektor izdelati podrobnejše poročilo o stanju podjetja.

Volitve so se vršile po volilnih enotah, in sicer: I. volilna enota — notranji obrat, priprava zmesi in taljenje; II. volilna enota — pomožne delavnice, energetika in transport; III. volilna enota — brusilnica in dekorativni oddelek; IV. volilna enota — skupne službe, tako v centralni delavski svet in svet ekonomske enote.

V centralni delavski svet je bilo izvoljenih 19 članov, v posamezne svete pa: v SEE notranji obrat, zmes in taljenje — 14 članov, v SEE pomožne delavnice, energetiko in transport — 8 članov, v SEE brusilnico in dekorativni oddelek — 9 članov, v SEE skupne službe — 9 članov.

Člani so bili voljeni za mandatno dobo dveh let v vse enote.

Na dan volitev je bilo volilnih upravičencev 1641 po imeniku, 10 oseb pa je bilo s potrdilom. Od tega jih je glasovalo 1455 oseb ali 88 %. Odsotnih je bilo 196 oseb ali 12 %. Neopravičeno izostalih je bilo 23 in sicer po enotah 10, 8, 2, 3 ali 1,5 % in 123 oseb opravičeno izostalih oziroma 10,5 %.

Glasovanje je potekalo v redu, kar je razvidno iz nizkega števila neveljavnih glasovnic. Veljavnih glasovnic je bilo 1441 ali 99 %, neveljavnih pa 14 ali 1 %.

Uspeh volitev v SEE je enak kot pri volitvah v CDS, zato ne bi ponavljali rezultatov.

Uspeh po volilnih enotah je naslednji: I. volilna enota — ni glasovalo 80 upravičencev, od tega neopravičenih ni bilo in tudi ne je 18 neopravičenih in 9 glasovnic neveljavnih; II. volilna enota — ni glasovalo 26 upravičencev, neveljavnih glasovnic; III. volilna enota — ni glasovalo 30 upravičencev, od tega 2 neopravičena in 3 neveljavne glasovnice; IV. volilna enota — ni glasovalo 42 upravičencev, od tega 3 neopravičeni in 1 neveljavna glasovnica.

Centralni delavski svet bo moral v bodoče pri utrjevanju samoupravljanja biti zelo aktiven, kajti postavljene so pomembne naloge, ki bodo pa rešene, če bodo vsi člani kolektiva aktivno in vestno opravljali svoje naloge.

Tov. direktor je glede na rezultat volitev pripomnil, da je procent upravičenih in neupravičenih visok, potrebno pa je pogledati po politični in sindikalni plati, če je bilo vse storjeno pred volitvami.

Nadalje tov. direktor smatra, da je potrebno vzgoji delavskega samoupravljanja posvetiti večjo pozornost, kakor tudi organizirati čimboljše obveščanje v kolektivu. Drugo načelo je aktivno sodelovanje in demokratičnost. Metode dela naj bodo take in tolačenje takšno, da bomo vsi razumeli upravljanje in poslovanje podjetja.

Pri III. točki dnevnega reda se je prešlo na volitve predsednika CDS.

Za predsednika CDS je bil predlagan tov. Haberl Adolf, za namestnika predsednika pa tov. Grčar Karl.

Volitve predsednika so se vršile javno ter so člani CDS soglasno izvolili tov. HABERL ADOLFA za predsednika CDS, tov. Grčar

Karla pa za namestnika predsednika CDS.

Volitve članov upravnega odbora so se vršile tajno. Predlog za upravni odbor in komisije, ki obstojajo pri CDS, so izdelale kadrovske komisije pri podjetju, dani pa so bili tudi predlogi članov CDS.

Izid volitev je naslednji:

1. Seničar Ludvik, član — Čadeš Milan, namestnik;
2. Grčar Karl, član — Papp Oto, namestnik;
3. Racki Viktor, član — Dremel Karl, namestnik;
3. Klemen Ignac, član — Seničar Ernest, namestnik;
5. Barič Alojzija, član — Klajn Marija, namestnik;
6. Drame Stanko, član — Gnjičič Mile, namestnik.

Kot ob vsakem konstituiranju so bile tudi sedaj imenovane komisije, ki delujejo samostojno, vendar so za svoje delo odgovorne CDS.

Tov. Viktor Sušin je centralni delavski svet opozoril, da se z novim zakonom o delovnih razmerjih pojavlja nov postopek in način dela nekaterih organov. Od sedanjih komisij, ki so delovale pri CDS, odpadejo: disciplinska komisija, komisija za sprejem in odpust delavcev, komisija za stanovanjske zadeve in družbeni standard.

Ostale komisije, ki bodo še nadalje obstojale pri CDS so naslednje:

Komisija za napredek proizvodnje — ing. Maks Mrcina, predsednik;

Komisija za HTV — Janežič Alojz, predsednik;

Komisija za obravnavanje vlog in posredovanje odločitev pri organih upravljanja — Kralj Boris, predsednik;

Komisija za oddajo investicijskih del — ing. Jože Tušar, predsednik;

Komisija za požarno varnost — Roškar Franc, predsednik;

Komisija za varstvo žena in mladine — Rancinger Marica, predsednik.

Tov. Viktor Sušin, pravnik, je centralni delavski svet seznanil, da je glede na novi Zakon o delovnem razmerju potrebno za nemoteno poslovanje sprejeti določene sklepe, ki bodo v veljavi od 8. 4. 1965. Centralni delavski svet je o tem razpravljal in sklenil sledeče:

1. Pravilnik o delovnih razmerjih se mora izdelati tako, da bo sprejet po statutarnem postopku do 1. 1. 1966.

2. Do sprejetja pravilnika so v veljavi začasni sklepi. V kolikor niso posamezna področja natančneje urejena, odloča o pravicah in dolžnostih upravni odbor.

3. Prosta delovna mesta se razglašajo v dnevnem časopisu ali »Steklarju«. O načinu in postopku odloča upravni odbor. Tudi o razporeditvi sklepa upravni odbor.

4. Delovne sposobnosti v poskusnem obdobju spremlja in urejuje po ustreznih vodjih upravni odbor, ki izdaja tudi vse ustrezne sklepe.

5. V zvezi z delom žena in mladih delavcev in porodnic naj se dejansko stanje poskuša stalno

vsklajevati z pozitivnimi predpisi.

6. Glede dela dalj kot poln delovni čas, se določi, da se upošteva ob enakih pogojih, kot je bilo to doslej ter da se za vsako daljše delo (uro) poveča osebni dohodek za 50 %. Pri nočnem delu se poveča osebni dohodek kot to določa pravilnik.

7. Letni dopust traja najmanj 14 dni. Za delavce, ki niso dopolnili 18 let, traja letni dopust 21 dni. Za vse ostale člane kolektiva se določi, da se v letu 1965 upoštevajo dopusti, določeni po starem zakonu. S 1. 1. 1966 pa se določijo dopusti na osnovi novih določil.

8. Za izredni plačani dopust se upoštevajo stari pogoji.

9. Za izrekanje ukrepov za kršitve delovne discipline ter za rešitev postopka se pooblasti upravni odbor.

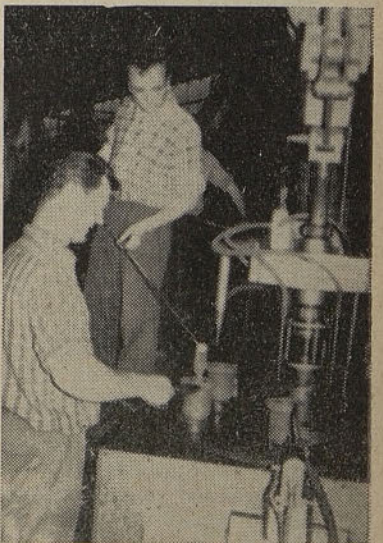
10. Postopek za povrnitev materialne škode, ki jo povzroči delavec namenoma ali iz nepazljivosti, vodi upravni odbor ob sodelovanju strokovnih služb. Škoda se izterjuje preko rednega sodišča.

11. Odpovedni roki se do 31. 12. 1965 upoštevajo glede na višino delovne dobe.

12. Glede vajencev v gospodarstvu se upošteva, da znašajo izplačila zanje v I. letniku 50 %, v II. letniku 65 %, v tretjem letniku 80 % od povprečnega osebnega dohodka nekvalificiranih delavcev. Glede na to, da so v povprečnem osebnem dohodku nekvalificiranih delavcev upoštevane prekoračbe, je bilo sklenjeno, da naj ustrezna služba to preveri, ker ni v sorazmerju, da bi vajenci prejeli povpreček osebnih dohodkov delavcev, ki delajo po učinku.

13. Vse odločbe, s katerimi se izvršujejo sklepi o ureditvi delovnih razmerij, ki jih sprejme upravni odbor ali drug pristojni organ, izdaja direktor. Zoper vse odločbe je možen ugovor na CDS o ugovoru se mora odločiti v 30 dneh.

Zasedanje centralnega delavskega sveta je trajalo od 16. do 19.30 ure.

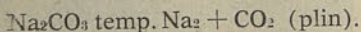

Tov. Stihar pri izdelavi kozarcev na novem stroju

MEHURJI V STEKLU

Prav gotovo so mehurji v steklu eden od najpogostejših napak, katere pa niso zaželenje. Če govorimo o nastanku istih, si moramo biti na jasnem od kod izvirajo oziroma kje je vzrok za njihov nastanek. Kemijska analiza mehurjev nam da različne rezultate, vedno pa so snovi v plinasti fazi, vzrokov za njihov nastanek pa je zelo veliko. Poleg tega ločimo mehurčke primarnega karakterja, oziroma mehurji, ki nastajajo v teku termičnega razkroja določenih surovin. Kot druga vrsta pa so mehurji, ki nastajajo pozneje, ko je predhodno steklena masa že čista — sekundarni nastanek. Na jasnem si moramo biti tudi v pogledu naziva »čisto steklo«. Tako steklo naj bi bilo brez mehurjev. Idealno čistega stekla v praksi srečujemo zelo malo in to pri najpreciznejših optičnih instrumentih, v obliki leč. Ko obravnavamo čistočo steklenih izdelkov za široko prakso, tedaj mislimo le na takšne vrste mehurčkov, ki so vidni s prostim očesom. Tovrstna napaka v steklenem izdelku sicer ni tako nevarna za izdelek, kot je bil to primer pri prej opisanih vrstah napak, kot so trdna telesa oziroma nehomogeno steklo. Vendar pa močno moti estetski izgled predmeta, ter se vsled tega ne da plasirati na tržišče pri izdelkih, ki so namenjeni široki uporabi kot gospodinjstvo ali gostinsko steklo. Še prav posebno pa ne pri določenih vrstah razsvetljavnega stekla. Napaka namreč je vse bolj očitna, čim tanjši je izdelek, zato se pri tanko pihanem izdelku vidi kot veliko večji mehurček, kot recimo pri stiskanih izdelkih, ki so debelejši.

Oglejmo si zopet odkod izvirajo mehurji v steklu. Kot že rečeno nastajajo primarni mehurčki pri tehnološkem procesu topljenja, kot posledica neizloženih količin plinskih komponent, ki nastajajo tekom procesa. Skoraj vse surovine iz katerih je napravljena zmes za stekleno maso so v taki obliki, da pri višji temperaturi razpadajo v manj sestavljene spojine in skoraj vedno tudi v plinaste spojine. Tako najbolj poznana surovina, kalcinirana soda pri višji temperaturi razpade v manj sestavljene spojine in sicer na eni strani natrijev oksid, ki se veže v steklo, na drugi strani pa nastaja ogljikova kislina v plinasti fazi. Kemično bi ponazorili ta proces takole:

Zato je tehnološki postopek tako urediti, da nastali plini ne ostanejo v stekleni masi, oziroma treba jih je odstraniti iz mase. Kot že omenjeno je zelo težko popolnoma odstraniti pline, ker se delno tudi raztapljajo in vežejo z ostalimi komponenti. Odstranjevanje mehurjev iz tekočega stekla je analogno, kot pri ostalih razstopinah. Mehurčki plina iz tekočin izhajajo tem rajši, čim bolj »tekoča« je tekočina, v našem primeru pomeni obenem čim višja temperatura v peči. Po drugi strani pa mehur hitreje pripotuje iz tekočine čim večji je (vzgon). Vsako lahko to pre-

izkusi pri kopanju z žogo. Velike žoge pridejo prej iz iste globine kot manjše. Seveda je izločanje mehurčkov iz steklene taline silno počasen pojav, ter potrebuje določeno časovno obdobje, da pride iz globine mase do površine. Ker tudi steklena masa potuje, se mehurji ne izločajo na mestu nastanka, ampak tudi na ostalih krajih topljene peči, predvsem v toplnem delu peči. Sama konstrukcija toplnega objekta je tako prirejena, da ima del kjer je najvišja temperatura že tudi posebno ime — bistrilni prostor — in kjer bi se morali izločati vsi mehurji. To velja seveda za kadne peči, dočim je čiščenje stekla v loncih drugače regulirano. Pri loncih se ta proces vrši proti kraju topljenja, ko se temperatura prav v te namene poveča. Da bi postopek skrajšali kar se da, se zmesi dodajajo posebne kemikalije — imenujejo se bistrila — ki imajo namen pospešiti izločanje mehurjev iz steklene mase.

Kot je iz omenjenega razvidno, vplivajo na izločanje plinskih mehurčkov iz steklene taline naslednji činitelji:

1. BISTRILA:

Kemikalije, ki povzročajo pri termičnem razpadu pri določeni temperaturi pline in sicer tako, da nastanejo veliki mehurji. Ti se hitreje izločajo na površini, na svoji poti pa poberejo s seboj še mnogo manjših mehurčkov, ki bi se drugače težko pravočasno izločili na površini.

2. VISINA TEMPERATURE

Pri višji temperaturi je tekočnost steklene mase večja, ker se lahko mehurji hitreje izločajo.

3. ČAS:

Čas, ki ga ima steklena masa na razpolago, preden pride v delovni prostor. Z drugimi besedami, čim manj je koriščena kapaciteta peči, tem počasnejše je potovanje mase, tem več časa je za izločanje mehurjev.

4. KEMIJSKA SESTAVA MASE

Seveda je razumljivo, da je izločanje mehurjev iz taline v neposredni odvisnosti od kemične sestave stekla.

Poleg plinaste faze, ki nastaja pri procesu topljenja zmesi so še tudi činitelji — sekundarnega karakterja, ki povzročajo nastanek mehurjev že v očiščeni stekleni masi. Ti faktorji so lahko celo v nasprotju z opisanimi v predhodnih odstavkih ter so po svojem karakterju mnogo bolj nevarni in težje za odstraniti. Pogledjmo še nekaj izvirov mehurčkov, katere povzročajo faktorji drugačnega karakterja.

a) Ognjeodporni material

Tudi na mejni fazi steklo — ognjeodporni material, često pride do izločanja mehurjev. Vzrok za tak nastanek je kemična reakcija med obema materialoma. Seveda pri kvalitetnem materialu je postopek tako počasen, da je količina nastalega plina minimalna. Če pa pride do intenzivnega najedanja obloge peči, pa je lahko količina plina tolikšna, da se pozna na kvaliteti mase.

b) Železo

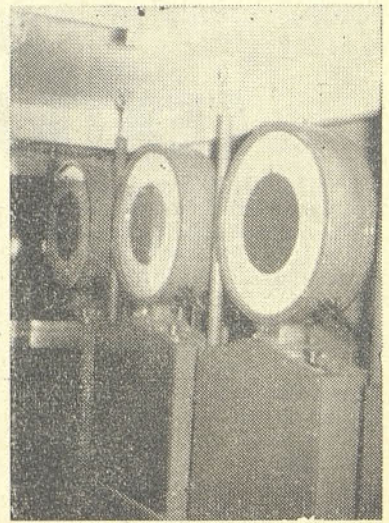
Včasih je zadositi en sam drobec železa v velikosti žebila, da povzroča tisoče mehurčkov par tednov. Pri tem gre zopet za kemični proces med železom in ostalimi komponentami, ki jih vsebuje ter rastaljeno stekleno maso pri čemer nastajajo plini. Še prav posebno so nevarni litoželezni deli, ker imajo večjo količino ogljika. Napaka, ki na ta način nastaja je očitna še po drugi karakteristiki. Pri tem postopku pride namreč do obarvanja steklene mase, s pomočjo razstopljenega železa.

Zelo pogosti so pojavi, ki so povezani s temperaturnim režimom in to predvsem v delovnem prostoru. V tako imenovanih »mrtvih kotih« peči so temperaturni pogoji drugačni, temperatura je navadno nižja, pa tudi atmosfera v peči je različna. V teh primerih je najbolj pogost vzrok za nastanek sekundarnih mehurjev (predvsem žveplovih spojin). Vsa trdna in tekoča goriva vsebujejo tudi žveplo, ki pri zgorevanju daje žveplove pline. Velika kemična raznolikost teh plinov in možnost kemijskega spajanja in razdruževanja povzroča pri takih pogojih, ki vladajo v »mrtvih kotih« nastanek novih kemijskih plinastih spojin v že predhodno očiščenem steklu. Po navadi se ločijo taki mehurji na svoji velikosti. Ker pa je tekočnost steklene mase v delovnem prostoru majhna se ne izločajo dovolj hitro ter ostanejo v razstopljeni masi. Spuščanje v raziskovanje tovrstnih napak se ne da razložiti na enostaven način.

Nazadnje je treba še omeniti napake, ki jih tu in tam povzročajo steklarji sami. Tudi teh je več vrst. Vračanje že dokaj ohlajenega stekla na nabiralnih železih ponovno v peč je skoraj vedno povezano s pojavom nastanka mehurjev. Ta pojav je najbolj očitno, če je poleg takega delovišča delavnica za ročno pihano steklo. Pravilno bi bilo, da bi preostanek stekla iz nabiralnega železa odstranili izven topljene peči kod odpadke. Drug pojav je nepravilen način nabiranja stekla na pipo. Pri tem se poleg steklene mase vklopi še plast zraka, ki povzroča v izpihanem steklenem izdelku karakterističen mehur, po navadi so večji in nepravilne podolgovate oblike. Tudi hlajenje osnovnih kroglic v vodi lahko povzroči nastanek mehurjev v končnem izdelku. Osnovna kroglica pri hitrem hlajenju v vodi razpoka. V razpoko pride zrak in ko se ponovno nabere čez kroglico steklena masa ostane zrak v razpoki in seveda tudi v izpihanem izdelku.

S tem je poglavje o »napakah stekla« zaključeno. Razumljivo, da obstajajo še druge napake, ki spadajo v to kategorijo, vendar se ne pojavljajo pogosto, zato jih tudi nisem opisal. Namen tega poglavja je prvenstveno vsaj na kratko in kar se da poljubno opisati nastanke in vzroke napak proti katerim se borimo in jih skušamo čimbolj reducirati. Če je to doseženo, potem se bo odrazilo v našem skupnem delu.

Maks ing. Mrcina

MODERNE TEHTNICE V NOVI ZMESARNI

OBISK GOSTOV IZ GANE IN SIERA LEONE

V preteklem mesecu so obiskali naš delovni kolektiv gostje — sindikalna delegacija g. T. ATTA ASUAKO, član Centralnega odbora sindikata iz Ghane ter g. T. IRONSIDE SANDI, generalni sekretar sindikatov transportnih in ribiških delavcev iz Freetowna države Sierra Leone v spremstvu predstavnika Republiškega sveta sindikatov Slovenije.

Omogočili smo gostom, da so v spremstvu obratovodje Rancinger Ludvika in predstavnikov organov upravljanja in sindikata imeli možnost ogleda celotnega podjetja. Po končanem ogledu je bil razgovor, katerega so se udeležili poleg gostov še tov. direktor Klanšek Jože, predsednik CDS tov. Haberl Adolf, tajnik sindikalne podružnice tov. Vračun Viljem, predsednik UO podjetja tov. Racki Viktor. V nevezanem razgovoru so se gostje predvsem zanimali za celotni proces proizvodnje, avtomatizacijo proizvodnje in smer asortimana v proizvodnji. Zanimivo je, da so se gostje nahajali v našem podjetju ravno v času, ko pripravljamo prve pošiljke izdelkov ravno za Ghano.

Poleg ostalega so se gostje zanimali še za zgodovino in razvoj podjetja, za probleme v zvezi s produktivnostjo, za socialno varovanje, predvsem pa za zaščito na delovnem mestu. Gostje so tudi postavljali vprašanja glede plačnega sistema, delitve in razmerja plač. Zanimali so se tudi za odnose med sindikatom, organi upravljanja in vodstvom podjetja. Postavljenih je bilo dovolj vprašanj.

S sprejemom in razgovorom so gostje dobili vtis, da je naše podjetje doseglo v svojem razvoju dosti uspehov, k čemu nam tudi čestitajo in si želijo še več obiskov pri nas.

r. r.

MARKU V SLOVO

Pred dnevi nas je globoko presunila vest, da je tragično preminul naš sodelavec MARKO DOLANC.

Ta bolečina je še toliko večja, ker je bil pokojni Marko priden in vesten delavec, tih, skromen, mogoče nekoliko preveč zaprt sam vase. Bolno je odjeknila žalostna vest predvsem med njegovimi sodelavci.

Kako priljubljen je bil Marko v kolektivu, je najbolj pokazalo slovo ob njegovem preranem grobu. Veliko število članov kolektiva in članov ZK je izkazalo poslednjo čast vestnemu in vzornemu članu kolektiva.

Z globokim sočustvovanjem izrekamo iskreno sožalje njegovim svojcem.

ZAHVALA

Ob bridki in prerani izgubi ljubljenega sina, brata

DOLANC MARKA se iskreno zahvaljujemo upravi, sindikalni podružnici, godbi in pevskemu zboru »Svobode II«, vsem štirim govornikom, ki so tako lepo opisali kratko življenjsko pot našega Marka.

Še posebno zahvalo izrekamo organizaciji ZK Steklarne za vso pomoč, ki so nam jo nudili v najbolj žalostnem trenutku, za vso organizacijo pogreba, cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi vsem ostalim za šopke in vence in vsem, ki so dragega Marka pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Iskrena zahvala
Žalujoča družina
DOLANC

Povprečna aktivnost ferijalcev

Na zadnjem predsezonskem sestanku ferijalcev je bilo sklenjeno, da se aktivnost v sezoni razširi in organizirajo letovanja na morju in akcije v počastitev 20-letnice osvoboditve.

V juniju so poslali svojega zastopnika na zvezni seminar za propagandiste na Srednji vrh, ferijalec Hočevar Dolfi pa je odpotoval s slovenskimi ferijalci skozi Novo mesto — Kočevje Karlovac — Plitvička jezera in Bihač v Jajce na proslavo ferijalcev Jugoslavije ob 20-letnici osvoboditve.

V sredini julija bodo organizirali avtobusni izlet v Logarsko dolino in Velenje. Izleta se lahko udeležijo vsi mladinci in mladinke in nosi naslov »spoznavaj svojo domovino«.

V drugi polovici avgusta bodo organizirali potovanje po Jugoslaviji. Potovanje bo trajalo predvidoma 10—12 dni po naslednji relaciji: Hrastnik — Banja Luka — Sarajevo — Dubrovnik — Korčula — Makarska —

Zadar — Reka — Ljubljana — Hrastnik. Cena izleta še ni določena, udeležijo pa se ga lahko samo člani Počitniške zveze, ker bodo udeleženci na potovanju koristili objekte Počitniške zveze Jugoslavije. Število udeležencev je omejeno, komisija za organizacijo potovanja pa že sprejema prijave.

V juliju in avgustu pa bo več manjših skupin letovalo v taborih in domovih Počitniške zveze na Jadranu, in to v Makarski, Ulcinju, Zadru, Korčuli in drugje.

Medtem pa bo ob nedeljah organiziranih še več manjših izletov.

Z vsemi temi akcijami bodo tudi ferijalci dostojno proslavljali naš svetli jubilej — 20 let svobode.

Stopili so v pokoj

SOVIOZZI ALOJZ je bil rojen 10. 6. 1910 na Brnici pri Hrastniku. Po končani osnovni šoli se je leta 1925 zaposlil v steklarni Hrastnik. Tov. Saviozzi izhaja iz delavske družine. Steklarski poklic je ljubil, zato je tudi pri delu hitro napredoval. Vse do svoje zaslužene upokojitve je delal kot brigadir na težkem »Kiko stroju«. Kot discipliniran mojster je v svoji dolgoletni praksi izučil vrsto mladih steklarjev, ki danes opravljajo svoj steklarski poklic kot odlični steklarji. Ko odhaja tov. Alojz v pokoj, se mu vsi njegovi nekdanji sodelavci zahvaljujejo za vse, kar je za njih in njihovo strokovno usposabljanje storil v letih aktivnega dela.

Želimo mu še mnogo zdravja in mnogo let življenja.

MATEKELJ JOŽE se je rodil 22. 2. 1908 v Zagorcih, St. Rupert pri Novem mestu. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v rudniku St. Janž. Pozneje je delal kot drvar, pri železnici pa kot nadzornik proge in pozneje kot rudar v rudniku Trbovlje-Hrastnik. Leta 1936 pa se je zaposlil pri steklarni Hrastnik; tu je bil zaposlen vse do svoje upokojitve.

Tov. Matekelj je opravljal v našem podjetju razna dela. Povsod, kjer je delal, so ga imeli njegovi sodelavci in predpostavljeni radi, bil je discipliniran pri delu. V zadnjih letih pred upokojitvijo je delal kot vzdrževalec požarnovarnostnih naprav. Na to odgo-

vorno mesto je bil postavljen predvsem zaradi rahlega zdravja in vestnosti pri delu. Želimo tov. Mateklju še mnogo zdravja in veliko let življenja.

Zanimalo vas bo

V mesecu maju in juniju so neopravičeno izostali od dela:

1-krat: Smode Rezi, Brglez Anica, Brglez Franc, Belovič Ljudmila, Tušek Ana, Bradašević Peter, Ključevšek Rafael, Grešak Edi, Kavšek Karli, Krašovec Karl, Košak Mira, Dedič Jure, Zagorc Stefan II, Strehar Hedvika, Slonecki Franc, Zukič Mesud, Drame Stane.

2-krat: Zatler Alojz, Vodenik Ivana, Kranjc Anton.

3-krat: Kelner Franc, Kirn Zdravko.

5-krat: Vene Jožica.

V mesecu juliju bodo praznovali svoj rojstni dan:

Bobek Olga, Bobičanec Ana, Brglez Olga, Brinar Ana, Cvelbar Amalija, Deželak Romana, Gračnar Marija I., Grešak Aleksandra, Jager Marjeta, Jelakovič Ana, Javornik Marica, Jazbec Ana, Kačič Cvetka, Kalpič Danijela, Kapla Ana, Kalšek Breda, Klanšek Ivana, Knaus Gusti, Knez Ana, Knez Joža, Kolander Viktorija, Kovač Ana II., Korbar Pavla, Kostanjšek Anica, Kotar Jožefa, Križaj Ljudmila, Koritnik Ana, Laznik Ana, Lisec Erna, Mihoci Marija, Milič Ana, Marodi Frančiška, Majcen Ana, Meterc Ingrid, Muhič Hasnija, Napret Ivana, Nikič Ljudmila, Novak Anica, Ovnik Marija I., Pikelj Frančiška, Polšak Ana, Prah Ana, Povše Ana, Srebotnik Magda, Strašnik Ana, Stušek Ida, Šopar Alojzija, Škofic Angela II., Šunta Terezija, Šuntar Ferdinanda, Teršek Pavla, Tramte Katarina, Trošt Ivana, Turšič Jožica, Trošt Ivana, Tušek Ana, Vranešič Lucija, Alibegović Fadil, Birucič Dušan, Brečko Ferdinand, Brglez Bihard, Čičič Risto, Čudovan Zlatko, Dolinar Ivan, Dragoje Nikola, Durnik Ivan, Gračnar Vinko, Gričar Alojz, Gril Franc, Hodej Mirko, Kališnik Konrad, Kandolf Milan, Kepa Viktor,

Kirhmajer Rudolf, Klenovšek Alojz I., Klepej Franc, Knez Jože I., Kodrič Anton, Kolman Anton, Kovač Ivan II., Krajnc Ludvik, Kramžar Karl, Krašovec Alojz, Križaj Mirko, Marinkovič Dinul, Mekše Albin, Meterc Ciril, Peklar Friderik, Peterlin Ivan, Piliš Vinko, Pokrajac Djordje, Prebejšek Pavel, Projič Andrija, Pufler Edvard, Renko Ludvik, Roškar Franc, Sladič Silvo, Stopinšek Drago, Stopinšek Ignac, Strehar Marjan, Strgaršek Bronislav, Stritar Marjan, Strniša Marjan, Škoberne Alojz, Škorjanc Marjan, Šmagelj Stanko, Štojs Henrik, Štoklaj Mirko, Štrbucelj Ladislav, Šumej Vladimir, Tovornik Alojz, Volf Jože, Zore Venčeslav, Žagar Rajko, Blaško Viktor, Janežič Alojz, Gec Jakob, Javoršek Marjan, Kralj Boris, Predovnik Ervin, Slenc Vasilij, Vračun Viljem, Klemen Jakob, Kmet Marjan, Kurent Ljudmila in Moder Leopold.

Iskreno čestitamo!

V mesecu juniju nismo sprejeli nobenega delavca.

Odšli iz podjetja pa so naslednji:

Na lastno željo: Racki Marija, Kranjc Anton, Mindič Živorad, Javornik Marica, Sladič Jože, Sakač Marija, Pate Alojz.

Upokojeni: Saviozzi Alojz in Matekelj Jože.

Umrl: Dolanc Marko.

V zadnjem času so se poročili: Šklander Ljudmila in Verač Anton, Robič Ivana in Barič Adolf, Turšič Jožica in Maurer Viljem, Hribšek Vida in Rotar Maksimiljan, Kajič Štefka — Kreže, Kepa Hermina — Majcen, Jakun Pavla — Tržan, Vozlič Vera — Gračnar in Trplan Anton. — Iskreno čestitamo!

Materialna odgovornost po temeljnem zakonu o DELOVNIH RAZMERJIH

Kaj je to: namen, nepazljivost, kdo odgovarja za škodo, če več delavcev povzroči škodo, odgovornost za škodo, povzročeno tretjim osebam — regres izplačane škode?

Razlika med določili o materialni odgovornosti delavcev po čl. 287 in 295 starega zakona in določili 91. do 95. člena novega zakona je v materialnopravnem in procesnopravnem pogledu zelo značajna. 91. člen zakona določa: »delavec, ki namenoma ali iz nepazljivosti povzroči delovni organizaciji na delu oziroma v zvezi z delom materialno škodo, mora povzročeno škodo povrniti«. Gre

Iz naše zakonodaje

za nov izraz, ker je, v starem besedilu bilo določeno po svoji krivdi, novo besedilo pa določa »namen« ali »nepazljivost«. Vsekakor se z novima izrazoma določa drugačen materialnopraven položaj, ker je odgovoren za škodo, če jo napravi namenoma ali iz nepazljivosti, ni pa več kategorično postavljena beseda »po svoji krivdi«. Nepazljivost se deli na dve stopnji — velika in mala nepazljivost. To pomeni, da delavec glede na svoje intelektualne, moralne in fizične sposobnosti odgovarja tudi za malo nepazljivost, ker se smatra, da je dolžan, da svoje delo opravlja v skladu z vsemi tehničnimi in delovnimi pogoji.

Določilo 92. člena določa o odgovornosti, če povzroči škodo več delavcev, da je vsak posebej odgovoren za tisti del škode, ki jo je povzročil. V kolikor pa se ne mora ugotoviti za vsakega delavca posebej, kolikšen del škode je povzročil, se šteje, da so enako odgovorni vsi in morajo škodo povrniti po enakih delih.

Zanimivo je določilo, ki določa, da če povzroči škodo več delavcev z naklepnim kaznivim de-

janjem, so storilci solidarno odgovorni za povračilo škode.

Solidarna obveznost obstoji samo v primeru, če stori več delavcev škodo z naklepnim kaznivim dejanjem, to je, če se je storilec (ali storilci) zavedal, da bo zaradi njegovega delovanja ali opustitve nastopila škodljiva posledica, pa je to hotel ali pristal na to. Za ugotovitev, ali je škoda povzročena z naklepnim kaznivim dejanjem, ni potrebno, da bi bilo ugotovljeno s sodbo pred kazenskim senatom, ker lahko tudi civilno sodišče v vsakem konkretnem primeru ugotovi, da je bilo storjeno dejanje z naklepom. To utemeljitev podpira posebno določilo, ki določa, da civilno sodišče ni vezano na odločitev kazenskega sodišča. Vsekakor pa v praktičnem življenju ni mnogo primerov tako povzročeni škod, temveč so skoraj vse škode povzročene zaradi nepazljivosti, malomarnosti. Zato se je tudi določilo, da so delavci v tem primeru dolžni solidarno poravnati škodo, če se ne ugotovi za vsakega delavca posebej, ker je praksa pokazala, da se del škode težko ugotovi.

Za materialno škodo, ki jo povzroči delavec na delu ali v zvezi z delom tretji osebi (poedincu ali pravni osebi), je odgovorna delovna organizacija, pri kateri je bil delavec na delu takrat, ko je povzročil škodo. Iz tega izhaja,

da je materialna škoda izključena in podjetje zanj ne odgovarja in bo zanj odgovarjal delavec sam po splošnih predpisih. Odločilen je tudi dejanski in ne pravni odnos, ker se določa, da

Podelitev knjižnih nagrad prizadevnim udeležencem tečaja CZ

je odgovorna tista delovna organizacija, pri kateri je bil delavec dejansko zaposlen v času, ko je

povzročil škodo. Če pa je bila škoda povzročena s kaznivim dejanjem, ima vsak oškodovanec pravico zahtevati odškodnino od tistega, ki je škodo povzročil, kljub temu, da se kaznivo dejanje ne ugotavlja posebej s kazensko sodbo.

Delovna organizacija, ki pa je izplačala škodo tretji osebi, ima pravico zahtevati, da ji delavec to škodo povrne, če je delavec povzročil škodo z naklepom ali iz nepazljivosti. Regresni zahtevki je dovoljen v vsakem primeru, če je delavec povzročil škodo po svoji krivdi; zahtevki pa zastara v 6 mesecih od dneva, ko je bila drugemu izplačana odškodnina.

Prenehale so veljati odredbe o postopku za ugotavljanje in plačilo škode. Predpis določa, da v primeru, če delavec ne povrne škode, lahko delovna organizacija uveljavlja odškodnino samo pred sodiščem splošne pristojnosti. V okviru delovne organizacije se ne izdajajo nikakršne odločbe o povrnitvi škod, temveč se uveljavlja zahtevki neposredno pri sodišču. Vsekakor bo pa potrebno v tožbi navesti osnovo in višino škode, odgovarjanje in navesti dokaze, na osnovi katerih se bo lahko ugotovila resničnost tožbe nega zahtevka.

Sušin Viktor

PRVO ZASEDANJE UO PODJETJA

Na prvem zasedanju UO podjetja je bil za predsednika izvoljen tov. Racki Viktor. UO je v nadaljevanju razpravljala o stanju podjetja in problematiki proizvodnje in izvoza za mesec junij.

Za predsednika SEE so bili na prvih zasedanjih izvoljeni:

- za osn. proizvodnjo topljenje in priprav zmesi tov. Kolman Roman;
 - za pomožne delavnice — energetiko tov. Kosem Gvido;
 - za brusilnico in slikarnico tov. Milenkovič Cveto;
 - za splošno službo, transport, skladišče tov. Končer Vlado.
- SEE so obravnavali rezultate poslovanja za mesec maj — svoja mnenja in probleme so predlagali CDS.

ZAKAJ TAKO?!

Mnogokrat razpravljamo o rekreaciji o njeni potrebi in masovnosti udeležbe ter da družbeno-politične organizacije, konkretno sindikat, v tem pogledu ne odigrava svoje vloge. Če pa vse to primerjamo z dejstvi, da se v teh dneh vršijo tekmovanja med sindikalnimi podružnicami ter da je osnovni namen teh tekmovanj, da se člani kolektiva medsebojno zblížajo opažamo, da nekateri do teh tekmovanj nimajo pravega odnosa. Udeležba je slaba in malo je ekip, ki bi za ustrezno tekmovanje bile kompletne, kar kaže na to, da ni pravega vzdušja ne prave zavesti glede pomena teh iger.

Industrijski sejem - Hannover leta 1965

Papež Franc

Vsako leto konec aprila se odprejo v severnonemškem mestu Hannover vrata velesejma, ki je največja tovrstna prireditel na svetu. V nasprotju z razdelitvijo drugod, ko ima vsaka razstavljalna država svojo zgradbo-paviljon, v katerem so razstavljeni samo izdelki te države, ima sejem v Hannoveru značaj zbirne razstave istih strokovnih držav v enem paviljonu. Tako je v paviljonu za steklo in porcelan razstavljeno samo to, brez ozira na narodnost razstavljalca. Ta način omogoča dober pregled za kupce in olajša izbiro.

Po sklepu organov upravljanja sva bila določena s tovarišem Kozoletom, da si ogledava ta sejem in sva odpotovala dne 24. 4. 1965 ob 20. uri v Hannover, kamor sva prispela dne 25. 4. 1965 ob 17. uri.

Naslednji dan sva s tov. Kozoletom odšla na velesejm, kjer sva se razgovarjala z različnimi našimi kupci. Komercialni del teh razgovorov bo podal v svojem poročilu tov. Kozole. Kupcem sva pokazala vzorce nekaterih novih tulpic, izdelanih po načinu RDBO, medtem ko so načrte teh tulpic kupci večinoma že prejeli.

Kupci so ugodno sprejeli novi asortiman in so vse tulpice naletele na dober sprejem kljub dokaj višjim cenam. Značilno pa je, da želi nemški trg predvsem tulpice strogih, resnih, geometrijskih oblik: valj, kvader, štiri- ali večoglasta prizma, medtem ko so Angleži, s katerimi sva govorila, takoj segli

po bolj svobodnih oblikah. Vsi kupci brez razlike si želijo novih oblik v večji izbiri kot doslej, vendar ne v prevelikih serijah. Teh se boje predvsem zato, ker je nemška steklarna RUHRGLAS pričela izdelovati tulpice na avtomatih, kjer izdelava velike serije enakih tulpic po znatno nižjih cenah. Kupci smatrajo, da ni prijetno, če vsepovsod vidiš samo enake tulpice in če veš za njih ceno. To nekako zmanjša vrednost tudi njihovega kovinskega dela lestence.

Ker so v prvih treh dneh trajali komercialni razgovori s kupci še po oficialnem zaključku sejma ob 18. uri pozno v noč, sva si lahko sejem le bežno ogledovala. Imela sva sicer s kupci dogovorjene ure za sestanke, vendar se jih ni bilo možno dosledno držati, ker so imeli naši odjemalci zopet svoje kupce, ki so zanje še važnejši od dobaviteljev, kar sva pač večkrat morala vzeti z razumevanjem na znanje, pač pa nama je to vzelo ogromno časa.

Tovariš Kozole je moral dne 29. 4. 1965 nujno obiskati kupca Hustedta v Neheim-Hüsten, z njim sta odšla tudi oba tovariša iz »Sijala«, tov. Mauser in direktor Rebernik, medtem ko sem jaz ostal ta dan še v Hannoveru in sem si popolnoma nemoteno ogledal tri paviljone.

(Dalje prihodnjič.)

PRI PRAKTIČNI VAJI CIVILNE ZASČITE

2. športne igre steklarjev Jugoslavije

V dneh 29. in 30. maja 1965 je bil v Hrastniku sestanek organizacijskega komiteja delavsko športnih iger proizvajalcev stekla Jugoslavije. Sestanka so se udeležili predstavniki Paračina, Pančeva, Straže, Samobora in Hrastnika.

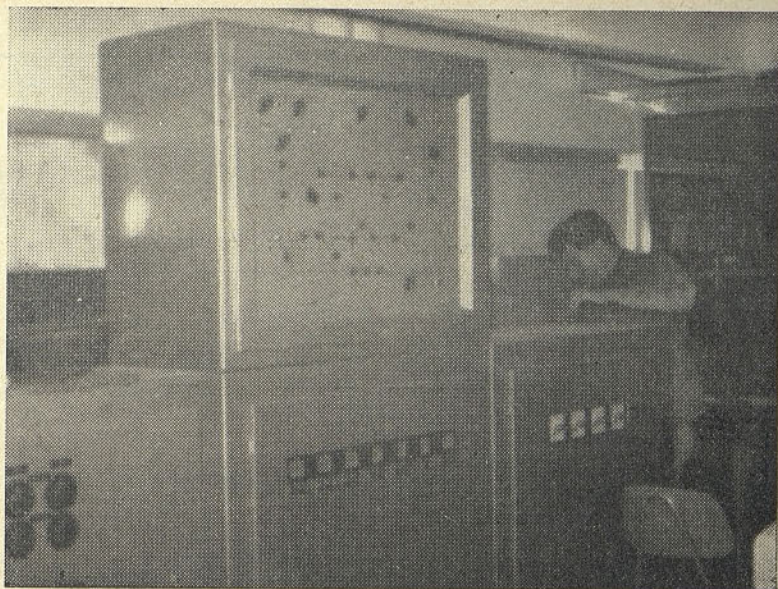
Sestanka pa se ni udeležil predstavnik iz Skopja. Rogaška Slatina pa je odpovedala sodelovanje na športnih igrah z motivacijo, da nima na razpolago finančnih sredstev.

Člani organizacijskega komiteja so pregledali vse športne objekte: igrišča na rudniku in za Savo. Vsi objekti so v takšnem stanju, da se bodo igre lahko vršile nemoteno, potrebno bo izvr-

šiti določena popravila na določenih objektih. Na tem sestanku so bile izžrebane tudi ekipe, tako da bo tekmovanje potekalo brez zastoja.

V času steklarskih športnih iger pa bo nastopil tudi nogometni klub DE JACK iz Belgije, ki bo odigral tekmo z NK Hrastnikom. Omenjeni klub je osvojil v Belgiji I. mesto v pokrajinski ligi. Naš poslovni partner iz Belgije je klubu DE JACK za osvojeno prvo mesto omogočil gostovanje v Hrastniku.

Vse Hrastničane vabimo na to mednarodno športno srečanje, ki bo dne 3. julija ob 17. uri na igrišču za Savo.

MODERNA KOMANDNA TABLA NOVE ZMESARNE

ANKETA

V začetku junija je bilo v Steklarni Hrastnik anketiranih 32 mladincev in mladink iz vseh obratov in skupne službe. Starost anketirancev se je gibala od 15. do 18. leta.

Iz ankete izhajajo zanimivi zaključki:

Od 32 anketiranih jih je 22 zadovoljnih s sedanjo zaposlitvijo, 10 pa ni.

Povprečni osebni prejemki teh mladih delavcev in delavk se gibljejo med 32 in 40.000 dinarjev.

Na vprašanje »Kdo te je priučeval na delovnem mestu?«, jih je največ odgovorilo, da so dobili od vodje le nekaj splošnih napotkov, malo so jim pomagali sodelavci, ali pa so se znašli kar sami.

Iz vprašanj o obiskovanju strokovnih, družbeno-ekonomskih, političnih in kulturno vzgojnih predavanj in seminarjev je razvidno, da se ta mladina bore malo zanima za predavanja in seminare.

Vsi zelo radi berejo, in to največ športne, zabavne in kulturne rubrike, le malo njih pa se zanima za politične, gospodarske in znanstvene članke.

Najbolj brani časopisi in revije so Nedeljski dnevnik, TT, Arena, Sport in Filmski svet, zelo malo pa berejo mladino.

Samo nekaj njih si izposoja knjige v knjižnicah, skoraj vsi pa redno berejo knjige, ki jih imajo doma in to največ literaturo domačih piscev.

Le malo njih se dopolnilno izobražuje, toda večina njih si želi nadaljnjega izobraževanja, da bi dosegli višjo kvalifikacijo v tej stroki, kjer delajo.

Skoraj nihče se ne bi zaposlil, če bi imel vse pogoje, da bi po končani osemletki nadaljeval šolanje ali šel v uk. Da pa se niso po končani osemletki odločili za šolanje ali uk, jih je oviralo predvsem materialno stanje staršev, ali pa niso z uspehom končali osemletko.

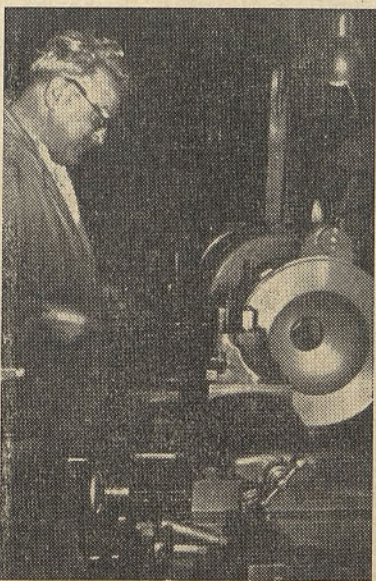
Od 32 anketiranih jih je samo 22 članov mladinske organizacije.

Od mladinske organizacije skoraj vsi pričakujejo, da skrbi za šport in zabavo; da skrbi za splošni kulturni dvig mladine; da zastopa v podjetju interese mladih pri stanovanjski politiki, na grajevanju, delovni zaščiti in da se bori proti napakam, nepravilnostim in krivicam, ki jih lahko doživi mladi ljudje v podjetju.

Od 32 mladincev jih 21 pravi, da mladinska organizacija v podjetju opravlja svojo vlogo, štirje trde nasprotno, sedem pa jih ne ve niti za eno niti za drugo.

Iz vsega tega lahko trdimo, da bo morala sindikalna organizacija posvetiti mnogo več časa tem mladostnim mladincem in mladinkam in jih pravočasno aktivno vključiti v delovanje mladinske organizacije, jo usmeriti na pravilno pot ter ji nuditi več pomoči pri reševanju problemov.

Janez Strgaršek

STRUGAR PRI DELU

Pri 2. točki dnevnega reda je Viktor Sušin seznanil Centralni delavski svet o poteku volitev v

Dobrodošli športniki drugih Jugoslovanskih steklarskih iger v Hrastniku

Program

tekmovanja II. delavsko športnih iger proizvajalcev stekla Jugoslavije 3. in 4. julija 1965 v Hrastniku.

Sobota — 3. julija 1965:

— ob 8. uri: otvoritev iger na igrišču za Savo, razvitje prapora DSIPJS, razvitje prapora strelske družine »Steklar«;

— ob 9. uri: odhod parade na zborovanje;

— ob 10. uri: zborovanje na rokometnem igrišču na Rudniku;

— ob 11. uri: nogometna tekma Pančevo : Straža na Rudniku;

— ob 15. uri: šahovsko tekmovanje v upravnem posloplju steklarne;

— ob 15. uri: tekmovanje moških in ženskih ekip v streljanju z zračno puško v jedilnici steklarne;

— ob 15. uri: tekmovanje v namiznem tenisu v telovadnici šole heroja Rajka;

— ob 15.30: tekmovanje v odbojki na igrišču Rudnik in za Savo;

— ob 15.30: nogometno srečanje Paračin : Samobor na igrišču za Savo;

— ob 17. uri: tekmovanje v kegljanju v kegljišču za Savo;

— ob 17. uri: mednarodna nogometna tekma DE-JACK Belgija : Hrastnik na igrišču za Savo.

Nedelja — 4. julija 1965:

— ob ...uri: tekmovanje v ribolovu na Savi; odhod tekmoval-

cev ob 5.58 z železniške postaje Hrastnik;

— ob 8.30: tekmovanje v lahko atletiki, troboj na igrišču Rudnika;

— ob 8.30: tekmovanje v šahu v upravi Steklarne;

— ob 8.30: tekmovanje v streljanju z MK na strelišču strelske družine Rudnik;

— ob 8.30: namizni tenis — finale v šoli heroja Rajka;

— ob 9. uri: turnir ženskih ekip v odbojki na igrišču za Savo;

— ob 9. uri: tekmovanje v kegljanju v kegljišču za Savo;

— ob 9. uri: nogometno srečanje Hrastnik : Skopje na igrišču za Savo;

— ob 9. uri: nogometno srečanje polfinalistov na igrišču na Rudniku;

— ob 11. uri: finale moških ekip v odbojki za Savo;

— ob 16. uri: finale v nogometu na igrišču za Savo;

— ob 17.30: zbor vseh ekip na igrišču za Savo;

— ob 17.40: podelitev priznanj na igrišču za Savo;

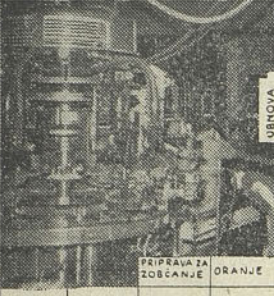
— ob 18.30: zaključek.

Na igrah nastopa naslednje število tekmovalcev: Pančevo 75, Paračin 65, Hrastnik 75, Straža 42, Skopje 55, Samobor 60. Skupaj 372 tekmovalcev.

Organizacijski komitej

II. DSIPJS

Nasvidenje v Hrastniku!

	REKOMAN- DIRANO	ENAKO- NOCJE	ZEMELJSKA GJINA NA MALAKI	SOVRAG, NASPROTNIK	PREDLOG	STOPNJA SORODSTVA	ROK	OSEPMNAJSTA H TRETJA ČRKA V ABECEDI	KEM.ZNAK ZA URAN	DYANAJSTA ČRKA V ABECEDI	VREDNOST BLAGA	RIMSKA BOGINJA JEZE	VRETA JABOLK	NADUHA	
	UBNOVA														
	GORA NA GORENJSKEM S TV ODDAJNikom								DELAVEC ZA FILMSKO KAMERA	GRŠKI BOG LJUBEZNI					
	OSREDNJA REKA V MAKEDONIJI							ZLOGOTOVEN GLAS							
	PRIPIRAVA ZA ZOBČANJE	ORANJE	SUŽENJ					DRUG NAZIV ZA PIRENEJSKI POLOTOČ							ILAHNA KOVINA
OTOČJE V ATLANTIKU			AMPER		LIČILO, RDEČILO ZA USTNICE						KEM.ZNAK ZA AMERICU			IME SLIKARJA PIRNATA	MAJHNA KROGLA
INDUSTRIJSKO MESTO V SZ			GLAVNI ŠTEVNIK								V TANKE LISTICE ZVALJAN KOSITER				
TOMISLAV BADOVINAC		GLAVNO MESTO ZVEŠNE BE- PUŠNJE NEH- LICE			ZANOS, POLEY, ELAN						VEZNIK			MAJHNA SOBICA, ČUMNATA	
POGLAVAR DRUŽINE, ATA		GLAVNO MESTO Z A R			VOJAŠKO POROČILO			GLAVNO MESTO BURME			NAKSIČNA TAJNA POLICIJA				
SPOMLA- DANSKI MESEC, SUŠEC		GLAVNO MESTO SAS- SINGULAR						CEDILO						SAMO ENKBAT PREGANJENA POLA	
DEČEK S ČUDEZNO SVETILKO IZ 1001 NOCI					PTIČJA OBLEKA					NEBESNO ZNAMENJE IZ ŽIVALSKEGA KROGA				RACAK	DOLG, NAL-ČPAN OSTAVEK V GOVORU
TOMISLAV HERALIC		NEDELJIVA SODLAŠNICA		FRANCOSKO IME ZA KONJAK						TONA		VISOKA GO- RA V AR- MENIJI			
	REKA PELEFONEZU	DEL OBLEKE		MESTO IN ZALIV V ITALIJI				HAŠA FILMSKA IGRALKA (INGE)	KEMIČNI ELEMENT OKLOPNO VOZILO			LEČA			OBŽAVA V JUGO- VZHODNI AZIJI
	STIK, SPOJ		RUSKI PISATELJ PRISTANIŠČE V SEVERNEM JADRANU												AVTOMOBIL- SKA GJINA ZA ITALIJO
	PEČAT				NAJVEČJI MORSKI SESALEC					KUGUAR, AMERIŠKI LEV				RIMSKI BOG	SKRATOV TOZILEC
ZADNJA ČRKA V ABECEDI		IME PESNIKA ŠESTOVNIKA			FRANCOSKI PISATELJ, NATURALIST SIGRID UNDSET					DRAGULJ ZELJENAVO- RUMENJE BARVE				IME PLEKALKE PAVLOVE	
Z. IME, GORA NA KRETI		PRIKADILNICA		ŽIVOT, POSTAVA						LIJUDSKA PRAIDILNICA				KVARTALSKI IZRAZ	
STAR FRANCOSKI PLES				KEMIČNI ZNAK ZA KISIK		SLADKO- VODNA RISA				KOVINSKI BARMETER					
					REŠEVALEC UGANK					BEAUMUR				PROMETNA ZILA, KOMUNIKA- CIJA	

Nagradna križanka

Pred vami je peta nagradna križanka. Vabimo vas, da se še v večjem številu udeležujete reševanja križank. Do 16. 6. 1965 smo sprejeli 78 rešitev. Komisija iz vrst reševalcev in uredništva je izžrebala od prispelih rešitev naslednje reševalce:

1. nagrado 2000 din prejme Obermajer Silva;

2. nagrado 1500 din prejme Klenovšek Franc;

3. nagrado 1000 din prejme Majcen Anka.

Reševalce križank obveščamo, da rešene križanke pošljete do 16. julija 1965 na uredništvo »Steklarja« (kadrovski oddelek).

Uredništvo

Čudno, a resnično

Pri avtomobilskem trčenju, ki na srečo ni terjalo žrtev, sta se avtomobilista trčenih avtomobilov, ki so od hudega trčenja leteli po zraku, poškodovali neki avtomobil, ki je bil v bližini kraja nesreče. Šele po tem drugem trčenju je prispela policijska patrila iz Saint Paula (ZDA).

—o—
V cilindrih avtomobila nastaja temperatura, ki je do trikrat večja od temperature, ki jo ima razžarjena lava.

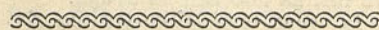
—o—
Nemški cesar Viljem II., ki je v mladosti potoval po Ameriki, je dovolil cirkuški artistki Ani Aklej, da mu s strelom iz puške strese pepel s cigarete, katero je držal v ustih.

Po avtomobilskem trčenju, ki

na srečo ni terjalo žrtev, sta se avtomobilista trčenih avtomobilov dogovorila, kakor to predvideva tudi zakon, da se ne bosta dotaknila vozil, dokler ne pride prometna policija. Vse bi bilo dobro, da nista trčila na prehodu preko železniške proge. Ko sta iskala prometno policijo, je pripeljal vlak in popolnoma uničil oba avtomobila. Na srečo, tudi pri tem trčenju ni bilo žrtev, toda deli avtomobilov.

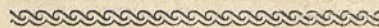
Primerjanju cen živeža, stanovanj, prevoznih sredstev itd. s plačami, so ameriški strokovnjaki ugotovili, da sta Milano in Tokio »najdražja« mesta na svetu. Do nedavnega so mislili, da ta primat pripada New Yorku, statističarji pa so dokazali, da je New York šele na tretjem mestu.

Argus

PO ODPOVEDI

Janez, ali so ti res dali odpoved? Ne, to pa ne, ampak stran so me dali.

HUMOR

Z IZLETA!

Zakaj pa ne igrajo? Se bojijo pihati, da ne bi kaj ven sfrčalo, kar še ni zaslužno.

Produktivnost

Ko oddelkovodja vidi stati dva delavca z rokami do komolca v žepu vpraša prvega »kaj pa delaš«, »nič« mu ta odgovori. Nato vpraša drugega »in kaj pa ti«, — »njemu pomagam«.

Disciplinska

— Kaj ste zopet tu, se niste poboljšali?

— Gotovo me radi vidite, zato me pa kličete!

Na zaslišanju

— Ali ste morda videli, da je obdolženec bil morda vinjen?

— Veste ne morem reči, ker kadarkoli ali kakorkoli ga pogledam ne vem ali je trezen ali pijan.

Usoda

Bolečine ljubezen v novem času, oh, saj v življenju je oboje, ljubezen in nesmrtna bolečina, ki zadavi vsakega fakina. Zato le ljubi draga, poj in vriskaj, kaj veš, kaj nori svet prinaša — morda le štiri čkre — smrt. Življenje ti gonilna sila, kaj bi bilo brez ljubezni, kaj brez tebe mati, ki si v življenje rodila. Morda veselje bom doživel, morda le bol, vseeno bom vesel, ker vem, da le narave sem

simbol

Ivo

Usahli cvet

Rože so sklonile glave, poslušale so tih šepet, zapele soncu pesem slave, ki zopet jih prišlo je gret.

»Da, mati naša, našo ljubezen je rodila in bog daj, da b' se vsakemu želja ta

izpolnila«

Al' zdaj kot da ljubezni ni, le mraz, ki ti pregloda vse kosti in tud' za rože prešel je čas. Tiho in molče vene, brez krikov mirno, saj vedo, da na pomlad sončni žarki jih zbude.